

EDİTÖRDEN / EDITORIAL

ANESTEZİ BİLİM ALANI TARİHİNDE BİLİMSEL DERGİ YAYINCILIĞINA KISA BİR BAKIŞ

Sizlerle buluştuğumuz bu ilk sayıda uluslararası anlamda bugün hayatımızda olan anestezi uzmanlık alanına ait dergilerin tarihsel öykülerini kısaca aktarmak istiyorum.

Bilimsel dergiler tüm bilim alanlarında öğrenmek için bireyler arasında iletişimin en etkin biçimidir (1). Yeni fikirler, buluşlar, yeni uygulamalar, teorilerin ve özel durumların aktarımı bilimsel dergi içeriğini oluşturan ana komponentlerdir. Anesteziyoloji gibi belli bir uzmanlık alanında yayım yapan dergilerin özelliği ise yalnızca ait oldukları bilim alanına odaklanmaktır (1,2).

Anestezi alanında bugün kabul ettiğimiz şekliyle bilimsel yayıncılık ilk defa 1823 yılında yayımlanmaya başlayan LANCET ve 1828'de basılan "The Boston Medical and Surgical Journal" ya da sonraki adı ile "New England Journal of Medicine" dergilerinde yer alan eter, kloroform ve azot protoksite ait yazılarla başlar (3,4).

Anestezi bilim alanına özgü ilk dergi örnekleri ise 1700'lü yılların sonunda 'mesmerizm' veya 'hipnoz' ile ilgili süreli yayınlar ve 1891'de Amerikalı diş hekimi Samuel Hayes'in yayımlamaya başladığı "Dental and Surgical Microcosm" dergisidir (5,6). Özellikle Hayes'in dergisinde azot protoksit kullanımı ile kloroform ve eterle kullanılan vaporizatörler ile ilgili son derece önemli projeler yer almaktadır (6).

Anestezi bilim alanında bugün hala yayın hayatını sürdüren saygın dergilerin tarihi ise 1914 yılında başlamaktadır. İlk olarak Amerika Birleşik Devletleri'nde anestezi, girişimci, editör Francis McMechan "American Journal of Surgery" için "Anesthesia and Analgesia" isimli dergi ekini hayata geçirir (7). McMechan 1922 yılında da "Ulusal Anestezi Araştırmaları Derneği (National Anaesthesia Research Society)"yi kurar. Dernek ilk anestezi dergisi olan "Current Researches in Anesthesia and Analgesia"yı aynı yılın Ağustos ayında yayımlamaya başlar. 1925 yılında organizasyonun adı "Uluslararası Anestezi Araştırmaları Derneği (International Anesthesia Research Society)"ne dönüştürülür ve dergi adı da "Anesthesia and Analgesia" olarak değiştirilir (7,8). Anestezi ilminin ilk uluslararası öncüsü de kabul

edilen Francis McMechan anestezinin örgütlenmesi ve yayıncılığın geliştirilmesi için ciddi emek vermiştir. Bu amaçla yaptığı seyahatlerin birinde Avustralya'lı anestezi uzmanı Geoffrey Kaye ile tanışır. Geoffrey Kaye bu buluşmanın etkisi ile 1934 yılında Avustralya'da "Avustralya Anesteziyologlar Derneği (Australian Society of Anaesthesiologists)"ni kurar (9). Bu atılım ilerleyen yıllarda "Anaesthesia and Intensive Care" dergisini hayata geçirecektir.

"British Journal of Medicine" İngilizce dilinde yayımlanan ikinci anestezi dergisidir. Kurucusu ve ilk editörü Hyman Cohen'in "anestezi ilmine ilgi duyan ve uygulayan tüm bireylere adanmış" "British Journal of Anaesthesia" dergisi 1923 yılında yayım hayatına başlamıştır (10).

1935 yılında "Fransız Anestezi ve Analjezi Derneği (Société Française d'Anesthésie et d'Analgesie)" "Anesthésie et Analgesie" dergisini yayımlamaya başlar (11). İlk sayıda baş editör Robert Monod amaçlarının anesteziyoloji alanında Fransızca dilinde bir kaynak oluşturmak olduğunu belirtir.

"Revista Argentina de Anestesia y Analgesia" da 1939 yılında yayımlanmaya başlar (12). Dergi Arjantin dışında Fransa ve İtalya'dan gelen bilimsel çalışmaları da yayımlar. Uluslararası danışma kurulu olan ilk anesteziyoloji dergisi olarak dikkat çeker.

1940 yılında "Anesthesiology" dergisi Amerikan Anesteziyologlar Derneği (American Society of Anesthesiologists) tarafından yayım hayatına sokulur. İlk sayı "Yale Üniversitesi Uygulamalı Fizyoloji Laboratuvarı" direktörü Howard Haggard'ın "Amerikan Tıbbında Anestezistlerin Rolü" başlıklı editoryal yazısı ile başlar ve dünyanın en önemli anesteziyologlarından olan Arthur Guedel'in siklopropan uygulaması hakkında 8 yıllık deneyimlerini aktardığı bir derleme ile devam eder (13,14).

"Anaesthesia", II. Dünya savaşıdan sonra 1946 yılında "Büyük Britanya ve İrlanda Anestestistler Birliği (The Association of Anaesthetists of Great Britain and Ireland)"nin dergisi olarak yayımlanmaya başlar (15).

Çıkar çatışması/Conflict of Interest: Yazarlar herhangi bir çıkar çatışması bildirmemişlerdir./ Authors do not report any conflict of interest.

Yazışma Adresi (Correspondence):

Dr. Anış Arıboğan, Başkent Üniversitesi Adana Uygulama ve Araştırma Merkezi, Adana

E-posta (E-mail): aaribogan@yahoo.com

İlk sayı için "Royal College of Surgeons of England" başkanı Alfred Webb Johnson'un hazırladığı önsözde "Hickman, Simpson, Snow ve Clover başta olmak üzere anestezi bilimine katkıda bulunan tüm İngilizler gibi bu dergi de görevini fazlasıyla yerine getirecektir" denmektedir.

"Revista Brasileira de Anestesiologia" ise "Brezilya Anesteziyoloji Derneği (Sociedade Brasileira de Anestesiologia)"nın yayın organı olarak 1953 yılında yayımlanmaya başladı (16). Anestezi ilminde Portekiz dilinde ve Latin Amerika ülkelerinde ikinci dergi olan "Revista Brasileira de Anestesiologia"nın ilk sayısında Ralph M. Waters'un hazırladığı bir derleme bulunmaktadır. Ralph M. Waters yazısında "Anestezi ilminin bir uzmanlık alanı olarak gelişimini ve gördüğü aşırı ilgiyi aktarırken iyi bir anesteziyolog olmak için gerekli bilimsel donanım, fiziksel ve ruhsal dayanıklılık, hastaya ve diğer uzmanlık alanına karşı takınılması gereken moral değerler ve birleştirici rol" hakkında son derece değerli bir aktarımda bulunmaktaydı (17).

"Masui" Japon anestezi dergisi olarak 1952 yılında yayımlanmaya başladı (1). Japon dilinde yayın yapan dergi bugün hala popüleritesini korumaktadır. Masui kelimesi 'paralizi-bilinçsizlik hali' anlamına gelir ve Japonca'ya ilk çevrilen anestezi eserlerinde kullanılmıştır. Anestezi bilimine kazandırılan bu kelime daha sonra derginin ismi olarak seçilmiştir (18).

"Journal of Anaesthesia" ise "Japon Anesteziyologlar Derneği (Japanese Society of Anesthesiologists)"nin yayın organı olarak 1987 yılında İngilizce dilinde yayıma başlamıştır. Ünlü Japon cerrah Seishu Hanaoka'nın "datura stramonium" bitkisinin ekstresini kullanarak gerçekleştirdiği ilk genel anestezi vakasının hatırasına derginin kapağında datura bitkisi yer almaktadır (1).

"Schmerz, Narkose und Anästhesie (Ağrı, Narkoz ve Anestezi)" 1928 -1943 yılları arasında yayımlanan ilk Almanca anestezi dergisidir. II. Dünya savaşının kargaşası bu derginin ömrünün kısa süreli olmasına sebep olmuştur (19).

"Der Anaesthesist" ise 1952 yılında yayıma başladı. Avrupa'da Almanca konuşan ulusların ortak dergisi olmuştur. 1979 yılında "Regionale Anaesthesia"yı 20 sayfalık bir ek dergi olarak yayıma sokar. Rejyonel anestezi alanında yayım yapan bu ek dergi, kokainin lokal anestetik etkisini bulan Karl Koller, infiltrasyon anestezisinin kaşifi Carl Schleich ve spinal anestezinin mucidi August Bier'in ortak anısına adanmıştır (19).

"Kanada Anesteziyologlar Derneği (Canadian Anaesthesiologists' Society)"nin yayımı olan "Canadian Anaesthetists Society Journal" 1953 yılında yayıma geçer (20). 1987 yılında derginin ismi "Canadian Journal

of Anesthesia" olarak değiştirilir. Derginin yazım dili Kanada resmi dillerinin bir yansıması olarak İngilizce ve Fransızca'dır.

İskandinav ülkelerinin anesteziyoloji dergisi olan "Acta Anaesthesiologica Scandinavica" ise 1958 yılında yayıma başlar (21). 1949 yılında Norveçli genç bir anesteziist olan Torsten Gordh'ın gayretleri ile Helsinki'de kurulan "İskandinav Ülkeleri Anesteziyologlar Birliği (Nordisk Anesthesiologist Forening)" ancak 1958 yılında Bjorn Ibsen ve Henning Poulsen editörlüğünde "Acta Anaesthesiologica Scandinavica" dergisini bilim dünyasına kazandırabilir.

"Middle East Journal of Anaesthesiology" dergisi ise Beyrut Amerikan Üniversitesi mezunu Avustralya asıllı Bernard Brandstater tarafından 1966 yılında yayım hayatına kazandırılır (22). İlk baş editör de olan Brandstater, Hamlet oyunundan "Bazıları izlemeli bazıları uyumalı" alıntısını derginin mottosu yapar. İlginç bir ayrıntı da ilk defa Orta Doğu'da bulunan ve binlerce yıldır insanların acısını dindiren haşhaş bitkisi "Papaver somniferum"un derginin internet sayfasının amblemi olmasıdır (1).

"Avustralya Anestetistler Derneği (Australian Society of Anaesthetists)"nin dergisi olan "Anaesthesia and Intensive Care" 1972 yılında hayata geçer (9,23). Dergi Avustralya ve "Yeni Zelanda Yoğun Bakım Derneği (Australian and New Zealand Intensive Care Society)" ve "Yeni Zelanda Anestetistler Derneği (New Zealand Society of Anaesthetists)" tarafından da resmen desteklenmektedir.

"Pain" dergisi anestezinin alt uzmanlık alanı olan ağrı biliminin ilk resmi dergisidir (1). Ağrı bilim alanının oluşmasında büyük emek sahibi olan Joseph Bonica tarafından 1974 yılında kurulan "Uluslararası Ağrı Çalışmaları Birliği (International Association for the Study of Pain)"nin yayın organı olarak 1975 yılında yayımlanmaya başlar (24). Multidisipliner bir özellik taşıyan dergi uluslararası indekslerde anestezi ilişkili dergiler içerisinde en yüksek "Etki Faktörü" değerine erişen bir kariyere sahiptir (1,25).

Son 40 yılda anestezi ve yan dal uzmanlık alanlarının izlenen hızlı gelişim birçok yeni dergiyi bilim alanına kazandırmıştır. Bunlar arasında özellikle uluslararası alanda geniş kabul gören dergilerden "European Journal of Anaesthesiology" 1984 yılında "European Society of Anaesthesiology"nin dergisi olarak yayım hayatına girerken yoğun bakım konusunda "Critical Care Medicine" 1972, toraks ve kardiyak anestezide "Journal of Cardiothoracic and Vascular Anesthesia" 1986, beyin cerrahisi anestezisinde "Journal of Neurosurgical Anesthesiology" 1989, doğum anestezisinde "International Journal of Obstetric Anesthesia" ve pediatrik hastalar için

"Pediatric Anesthesia" 1991 yılından itibaren bilimsel yayıncılık hayatına dahil olan birkaç örnektir (1,26).

Ülkemizde de bilim dünyasında anestezi alanındaki gelişmeler yakından takip edilirken derneklerin organizasyonu ve bilimsel yayıncılık alanında daima atılımı olmuştur. İlk anestezi ve yoğun bakım dergisi "Türk Anesteziyoloji ve Reanimasyon Cemiyeti Mecmuası" Türk Anesteziyoloji ve Reanimasyon Cemiyeti'nin dergisi olarak 1972 yılında yayımlanmaya başlamıştır (27). "Göğüs-Kalp-Damar Anestezi ve Yoğun Bakım Derneği Dergisi" 1992, "Ağrı" dergisi 2000, "Türk Yoğun Bakım Derneği Dergisi" ise 2002 yılından bu yana süreli dergi yayıncılığında uluslararası indekslerde kabul gören boyut ve özenle devam etmektedirler. "Anestezi Dergisi" de "Anesteziyoloji ve Reanimasyon Uzmanları Derneği"nin 1988 yılında kuruluşundan 5 yıl sonra 1993 yılında bilimsel hayatımıza dahil olmuştur.

Sonuç olarak, süreklilik ve bilimsellik anlamında verilen bu ciddi zahmetli yolculuğun küçük bir kısmını aktarabildiğim yazımı burada tamamlarken bu zevkli ve iz bırakan yolculuğa dahil olmanın mutluluğunu bir kez daha belirtmek istiyorum.

Prof. Dr. Anış ARİBOĞAN

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi
Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı

KAYNAKLAR

1. Jeanette Thirlwell. A History of Anaesthesia Journals In Eger EI 2nd, Saidman LJ, Westhorpe RN (eds.) The Wondrous Story of Anesthesia. Springer New York 2014; 428-443.
2. Shakespeare WA, Bacon DR, Smith DC, Rose SH. The Journal Club: Teaching professionalism through discussions based on the history of anesthesiology. Anesthesiology 2009; 110: 1214-1216.
3. Jones R. Thomas Wakley, plagiarism, libel and the founding of The Lancet. J R Soc Med 2009; 102: 404-410.
4. Müller DC, Duff EM, Stern KL. Timeline: 200 years of the New England Journal of Medicine. N Engl J Med 2012; 366: e3.
5. Rosen G. Mesmerism and surgery. A strange chapter in the history of anesthesia. J Hist Med Allied Sci 1946; 1: 527-550.
6. Bause GS. America's first patented series of bubble-through anesthetic vaporizers: Reverend Samuel J. Hayes' sermons against asphyxial anesthesia. Anesthesiology 2009; 110: 12-21.
7. Bacon DR. Special article: Francis Hoeffler McMechan, MD: creator of modern anesthesiology? Anesth Analg 2012; 115: 1393-1400.
8. Craig DB, Martin JT. Anesthesia and analgesia: seventy-five years of publication. Anesth Analg 1997; 85: 237-247.
9. Westhorpe RN. Geoffrey Kaye--a man of many parts. Anaesth Intensive Care 2007; 35 (Suppl 1): 3-10.
10. Norman J. The British journal of anaesthesia: an informal history of the first twenty-five years. Br J Anaesth 2002; 88: 445-450.
11. Lassner J. Fiftieth anniversary of the Société Française d'Anesthésie. Cah Anesthesiol 1984; 32: 253-254.
12. Forgue E. Editorial. Revista Argentina de Anesthesia y Analgesia. 1939-1940; 1: 1.
13. Haggard HW. The place of the anaesthetist in American Medicine. Anesthesiology 1940; 1: 1-12.
14. Guedel AE. Cyclopropane anesthesia. Anesthesiology 1940; 2: 13-25.
15. Boulton TB. Mighty things from small beginnings grow' John Dryden (1631-1700) Annus mirabilis. Anaesthesia 1999; 54: 823-825.
16. Meira DG. Chronology of anesthesia in Brazil (1837 to 1964). Third period: 1939 to 1954 Rev Bras Anesthesiol 1966; 16: 468-494.
17. Waters RM. Editorial. Progress in anaesthesia in the western hemisphere. Rev Bras Anesthesiol 1951; 1: 3-12.
18. Fukuda T. Foreword. Masui. 1952; 1.
19. Wawersik J. History of anesthesia in Germany. J Clin Anesth 1991; 3: 235-244.
20. Grocott HP. Our Diamond Jubilee: a time to celebrate the past and envision our future. Can J Anaesth 2014; 61: 1-2.
21. Eklund J. Acta Anaesthesiologica Scandinavica--the first years (from lead to electrons). Acta Anaesth Scand 2007; 51: 968-74.
22. Brandstater B. Middle East Journal of Anesthesiology--hand, head and heart. Middle East J Anaesthesiol 2006; 18: 793-797.
23. Wilson G. Fifty years' the Australian Society of Anaesthetists 1934-1984. the Flannel flowers 1984; 567
24. Benedetti C, Chapman CR, John J. Bonica. A biography. Minerva Anesthesiol. 2005; 71: 391-396.
25. Witte W. Pain and anesthesiology : aspects of the development of modern pain therapy in the twentieth century. Anaesthesist 2011; 60: 555- 566.
26. Costarino AT Jr, Downes JJ. Pediatric anesthesia historical perspective. Anesthesiol Clin North America 2005; 23: 573-595.
27. Akpir K. Türk Anestezi Tarihi. Türk Anest Rean Der Dergisi 2012; 40(Ek sayı 1): 1-25.